

NORGES HØYESTERETT

Den 18. oktober 2016 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Matningsdal, Bårdsen og Bergsjø i

HR-2016-02160-U, (sak nr. 2016/1926), sivil sak, anke over kjennelse:

A (advokat Øyvind Kraft)

mot

Staten v/Forsvarsdepartementet (advokat Steinar Mageli)

B

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke og begjæring om fristoppfriskning i sak om lagmannsrettens avvisning av anke over vedtak truffet av jordskifteretten.
- (2) I forbindelse med etableringen av Regionfelt Østlandet Gråfjellet har Nord-Østerdal jordskifterett gjennomført tiltaksjordskifte som omfattet om lag 850 000 dekar. Foreliggende sak gjelder ny veiorganisering, og er skilt ut som egen delsak av jordskifteretten.
- (3) Nord-Østerdal jordskifterett traff 23. april 2013 fremmingsvedtak. I vedtaket ble det bestemt at det fremmes bruksordningssak for alle veier med flere enn én eier/rettighetshaver innenfor skiftefeltet Regionfelt Østlandet Gråfjellet.
- (4) Jordskifteretten traff 21. februar 2014 vedtak som blant annet gjaldt bruksordning for Storåsveien hvor A og B er medeiere.
- (5) A anket jordskifterettens vedtak til Eidsivating lagmannsrett for så vidt gjaldt bruksordningen for Storåsveien. Det ble avholdt ankeforhandling i Eidsivating lagmannsrett 17. november 2015.
- (6) Eidsivating lagmannsrett avsa 4. desember 2015 kjennelse med slik slutning:

"Anken avvises."

- (7) Lagmannsretten bygget avvisningskjennelsen på at jordskifteoverretten var rett ankeinstans. Tilsvarende ble lagt til grunn i Eidsivating lagmannsretts kjennelse 16. desember 2015 i sak nr. 14-150834ASD-ELAG. Denne kjennelsen ble anket til Høyesteretts ankeutvalg, som ved kjennelse HR-2016-1599-U opphevet lagmannsrettens kjennelse, og fremmet anken til behandling i lagmannsretten. Ankeutvalget la til grunn at lagmannsretten var rett ankeinstans.
- (8) Foranlediget av ankeutvalgets avgjørelse i HR-2016-1599-U tilskrev førstelagmannen i Eidsivating lagmannsrett partene i denne saken ved brev 11. august 2016. I brevet vises det blant annet til at lagmannsrettens kjennelse 4. desember 2016 er uriktig, men at den ikke kan omgjøres. Det fremkommer videre at avvisningskjennelsen kan ankes til Høyesterett med samtidig begjæring om oppfriskning.
- (9) A har anket lagmannsrettens avvisningskjennelse til Høyesterett, og samtidig begjært oppfriskning for oversittelsen av ankefristen. Anken gjelder bevisbedømmelsen, rettsanvendelsen og saksbehandlingen. Det er i korte trekk anført at det bør gis oppfriskning for oversittelsen av ankefristen ettersom det vil være urimelig å nekte A videre behandling av saken på grunn av forsømmelsen. Anken bør videre fremmes for lagmannsretten av ankeutvalget, og staten må bære kostnadene ved anken.
- (10) A har lagt ned slik påstand:
1. **A gis oppfriskning for oversittelse av ankefrist.**
  2. **Eidsivating lagmannsretts kjennelse av 04.12.2015 i sak 15-029023ASD-ELAG oppheves, og saken fremmes for lagmannsretten.**
  3. **A tilkjennes saksomkostninger."**
- (11) *Staten v/Forsvarsdepartementet* har i brev 26. september 2016 til lagmannsretten anført at den ikke er part i saken ettersom den ikke har interesse i andelsfordelingen i den aktuelle veistrekningen.
- (12) B har ikke inngitt anketilsvar.
- (13) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at lagmannsretten har avsagt avvisningskjennelsen som første instans. Ankeutvalget har dermed full kompetanse.
- (14) Utvalget tar først stilling til om det skal gis oppfriskning for oversittelsen av ankefristen – fristoppfriskning – etter tvisteloven § 16-12 tredje ledd. Oppfriskning kan gis etter denne bestemmelsen dersom det ville være urimelig å nekte parten videre behandling av saken på grunn av forsømmelsen. Ved avgjørelsen skal det legges særlig vekt på forsømmelsens karakter, partens interesse i å foreta prosesshandlingen og hensynet til motparten. Oppregningen i bestemmelsen er ikke uttømmende; det skal foretas en bred skjønnsmessig vurdering der interesseavveiningen mellom partene er det sentrale, jf. for eksempel Rt. 2013 side 443 avsnitt 17.
- (15) Etter ankeutvalgets syn bør A gis oppfriskning. Utvalget peker særlig på at A er svært lite å bebreide for forsømmelsen. Han var selvprosederende for jordskifteretten og for lagmannsretten, og fikk i orienteringsbrevet fra jordskifteretten om anke veiledning om at lagmannsretten, ikke jordskifteoverretten, var rett ankeinstans. Hensynet til ankemotparten kan ikke veie særlig tungt i denne saken, idet A hele tiden har vært klar på at han ønsker

jordskifterettens vedtak overprøvd – det ble som nevnt over også avholdt ankeforhandling i lagmannsretten før anken ble avvist.

- (16) Spørsmålet er etter dette om lagmannsretten var rett ankeinstans for anken over jordskifterettens vedtak 21. februar 2014, slik at lagmannsrettens avvinningskjennelse må avvises og anken fremmes for lagmannsretten.
- (17) Utvalget viser her til HR-2016-1599-U, som reiste det samme spørsmålet som denne saken reiser, og som må legges til grunn også nå. Lagmannsrettens kjennelse må dermed oppheves i nærværende sak. På tilsvarende måte som i HR-2016-1599-U legger utvalget også her til grunn at saken er tilstrekkelig opplyst til at Høyesterett kan treffe avgjørelse om at anken fremmes, jf. tvisteloven § 30-3 jf. § 29-23 fjerde ledd første punktum.
- (18) A har påstått seg tilkjent sakskostnader for Høyesterett. Staten har i brev 26. september 2016 anført at den ikke er part i saken, og utvalget forstår dette slik at det gjøres gjeldende at det heller ikke er grunnlag for å ilegge staten sakskostnadsansvar. Utvalget viser også her til HR-2016-1599-U, og legger på tilsvarende måte til grunn at fordi saken er en del av jordskiftedelen i tiltaksjordskiftet, plikter staten å erstatte sakskostnadene etter jordskifteloven 1979 § 81 andre ledd. Sakskostnadskravet tas derfor til følge, og beløpet settes til 15 000 kroner med tillegg av merverdiavgift og rettsgebyret.
- (19) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

1. Lagmannsrettens kjennelse oppheves, og anken fremmes for lagmannsretten.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler staten v/Forsvarsdepartementet til A 24 900 – tjuefiretusenhundre – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne kjennelse.

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Magnus Matningsdal
(sign.)

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Riktig utskrift: